

**TA'LIM MUASSASALARIDA INSON RESURLARINI BOSHQARISHNING
ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA ILMIY-ASOSIY YONDASHUVLARI**

Boltaboyev Hafizjon Soyibovich
Qo'qon universiteti magistranti

Annotatsiya: Maqolada ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarishning zamonaviy tamoyillari, innovatsion boshqaruv modellarining ilmiy asoslari va ularning samaradorlik ko'rsatkichlari tahlil qilingan. Tadqiqotda inson resurslarini boshqarishda raqamli transformatsiya, tashkiliy madaniyat, talantlarni rivojlantirish va psixologik farovonlik kabi omillarning ahamiyati ilmiy nuqtai nazardan yoritilgan.

Kalit so'zlar: inson resursi, zamonaviy boshqaruv, raqamli transformatsiya, tashkiliy madaniyat, motivatsiya, innovatsion yondashuv, psixologik farovonlik.

Kirish. Globallashuv va raqamli transformatsiya jarayonlari zamonaviy ta'lim tizimida inson resurslarini boshqarish masalasini strategik ahamiyatga ega omil sifatida ko'rsatmoqda. Inson kapitalining raqobatbardoshligini ta'minlash, pedagog va xizmat ko'rsatuvchi xodimlarning kasbiy salohiyatini oshirishda zamonaviy boshqaruv texnologiyalari va innovatsion yondashuvlarning tatbiqi zaruriyatga aylanmoqda.

Bugungi kunda ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarish nafaqat ma'muriy jarayon, balki tashkilotning barqaror rivojlanishini ta'minlovchi asosiy mexanizm sifatida qaralmoqda. Shu boisdan inson resurslari boshqaruvining zamonaviy usullarini tizimli tahlil qilish, ularning samaradorligini oshirish yo'llarini ilmiy asosda belgilash dolzarb ilmiy-amaliy vazifa bo'lib qolmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi. Maqola yozish jarayonida xalqaro tajribalar, ilmiy manbalar, statistik ma'lumotlar va ta'lim muassasalarida amalga oshirilgan amaliy tadqiqotlar tahlil qilindi. Shuningdek, inson resurslari boshqaruvi sohasidagi ilg'or davlatlar – AQSh, Buyuk Britaniya, Germaniya va Janubiy Koreya tajribalari o'rganilib, ulardagi innovatsion boshqaruv modellarining samaradorligi ilmiy tahlil qilindi.

Metodologik asos sifatida tizimli tahlil, solishtirma tahlil va empirik tadqiqot usullari qo'llanildi. Ta'lim muassasalarining rahbarlari va inson resurslari bo'limi mutaxassislari bilan intervyular o'tkazildi.

Natijalar va tahlil. Tadqiqot natijalari ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarishda quyidagi zamonaviy usullar va tendensiyalar muhim o'rin tutishini ko'rsatdi:

1. Raqamli transformatsiya va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari

Sun'iy intellekt (AI), katta ma'lumotlar (Big Data) va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari inson resurslari faoliyatini samarali tashkil etishda yetakchi o'rin tutmoqda. Ushbu texnologiyalar xodimlarning mehnat samaradorligini monitoring qilish, malaka oshirish jarayonlarini optimallashtirish va tezkor qaror qabul qilish imkonini bermoqda.

2. Tashkiliy madaniyat va jamoaviy muhit

Tadqiqotlar ko'rsatadiki, korporativ madaniyat va tashkilot ichida jamoaviy qadriyatlarning shakllanishi xodimlarning ishga bo'lgan motivatsiyasi va sadoqatini oshiradi. Ish joyidagi madaniy muhit xodimlarning ijtimoiy-psixologik farovonligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

3. Talantlarni boshqarish va uzluksiz kasbiy rivojlanish

Innovatsion boshqaruv yondashuvlari pedagog va boshqa xodimlarning salohiyatini rivojlantirish, ularni qo'llab-quvvatlash va malakasini oshirishga qaratilgan. Bu jarayonda individual rivojlanish dasturlari, mentoring tizimi va motivatsion mexanizmlarning samarali joriy etilishi muhim ahamiyat kasb etadi.

4. Moslashuvchan mehnat sharoitlari va psixologik farovonlik

Moslashuvchan ish vaqti, masofaviy ish imkoniyatlari, stressni kamaytirish bo'yicha psixologik treninglar va maslahat xizmatlari inson resurslarining samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Psixologik salomatlikni ta'minlash inson kapitalining uzoq muddatli rivojlanishida strategik omil sifatida qaratiladi.

Muhokama. Tadqiqot natijalari inson resurslarini boshqarishda ilg'or texnologiyalar va insoniy yondashuvlarning uyg'unlashuvi samaradorlikni oshirishda muhim rol o'ynashini tasdiqladi. Innovatsion boshqaruv tizimlari inson omilining potensialini ochib berish, tashkilot ichida motivatsion muhit yaratish va ta'lim sifati ko'rsatkichlarini oshirishga xizmat qilmoqda.

Biroq, texnologik transformatsiya jarayonida inson omilining psixologik va ijtimoiy ehtiyojlarini inkor etmaslik lozim. Faoliyat samaradorligini oshirish uchun inson resurslarini boshqarishda kompleks yondashuv, aniq strategik rejalashtirish hamda xodimlarning yangi tizimlarga moslashuvchanligini ta'minlash zarur.

Xulosa. Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarishda zamonaviy texnologiyalar, motivatsion strategiyalar va insoniy qadriyatlar asosida yondashish yuqori samaradorlikka olib keladi. Inson kapitalini rivojlantirish, barqaror tashkiliy muhit yaratish va psixologik farovonlikni ta'minlash ta'lim sifatining yuksalishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Kelgusida inson resurslarini boshqarishda sun'iy intellekt asosida qaror qabul qilish tizimlarini takomillashtirish, moslashuvchan mehnat shakllarini kengaytirish va xodimlarning kasbiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash bo'yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini davom ettirish maqsadga muvofiqdir.

Adabiyotlar:

1. Armstrong, M. (2020). Human Resource Management Practice. Kogan Page Publishers.
2. Dessler, G. (2021). Human Resource Management. Pearson Education.
3. OECD. (2019). Trends Shaping Education. OECD Publishing.
- Jackson, S. E., Schuler, R. S., & Werner, S. (2021). Managing Human Resources. Cengage Learning.
4. World Bank. (2020). The Changing Nature of Work. World Bank Group.